

Roll No.

Total No. of Questions : 16]

146/A (5)

[Total No. of Printed Pages : 4

SS

2036

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

COMPUTER SCIENCE (Theory)

(Common for Science, Hum., Commerce and

Agriculture Groups)

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 30

(Panjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 146/A ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- (v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ-I, II ਅਤੇ III) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ।
- (vi) ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ।
- (vii) ਭਾਗ-I ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਹਨ ।
- (viii) ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 9 ਤੋਂ 13 ਤੱਕ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।
- (ix) ਭਾਗ-III ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਲੰਮੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੈ ਪਰ ਤਿੰਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।

ਭਾਗ-I

- ਇੱਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ : 1
(ੳ) ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । (ਅ) ਵਾਕ-ਰਚਨਾ ਗਲਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
(ੲ) ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਡੀਮੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- ਅਸੀਂ ਮੂਵੀ ਆਪਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨਾਲ ਮੂਵੀ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । 1
- ਸਹੀ ਤੇ ਗਲਤ : i-Ticketing ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟ ਬੁਕਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । 1
- LAN ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
- ਆਡਿਓ/ਵੀਡਿਓ ਕਲਿਪਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕਮਾਂਡ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । 1

146/A-SS-1,17,000

[Turn over

(2)

6. ਸਹੀ ਤੇ ਗਲਤ : sqrt() ਫੰਕਸ਼ਨ ਵਰਗਮੂਲ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । 1
 7. ਹਰ ਸਟਰਿੰਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । 1
 8. ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਨੋਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਨੋਡਸ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਰਗ ਦੁਆਰਾ ਜੁੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ । 1

ਭਾਗ-II

9. ਟੂਪਰ toupper() ਫੰਕਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ । 2
 10. ਵਰਕਸਪੇਸ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਰੂਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? 2
 11. ਰਿਟਰਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਕਿਹੜੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ? 2
 12. ਵਿੰਡੋਜ਼ ਮੂਵੀ ਮੇਕਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ? 2
 13. ਨੈਟਵਰਕ ਹੱਥ ਕੀ ਹੈ ? 2

ਭਾਗ-III

14. (ੳ) JIT ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? 2
 (ਅ) i-Ticketing ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । 2

ਜਾਂ

ਸੁਵਿਧਾ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕੋਈ 5 ਮੁੱਖ ਉਪਯੋਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 4

15. (ੳ) ਐਰੇ ਕੈਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ? 3
 (ਅ) ਸਟਰਿੰਗ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਮੌਨੀਟਰ ਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਦੋ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1

16. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਰਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ ? ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੈਟਵਰਕ ਹੈ ? 3+1=4

ਜਾਂ

ਨੈਟਵਰਕ ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਕੀ ਹੈ ? ਬਸ ਟੋਪੋਲੋਜੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । 2+2=4

(Hindi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਅਪਨੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਥਮ ਪਾਠ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ ਕੋਡ-ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 146/A ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੋ।
 (ii) ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਲੇਖੇ ਹੀ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਥਮ ਗਿਣਕਰ ਦੇਖ ਲੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪ੍ਰਥਮ ਹੋਂ ਏਵਾਂ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਮੇਂ ਹੋਂ।
 (iii) ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਮੇਂ ਖਾਲੀ ਛੋੜੇ ਗਏ ਪ੍ਰਥਮ/ਪ੍ਰਥਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਮੂਲਯਾਂਕਨ ਨਹੀਂ ਕਿਆ ਜਾਏਗਾ।
 (iv) ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੋਂ।
 (v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਤੀਨ ਆਗੋਂ (ਭਾਗ-I, II ਤਥਾ III) ਮੇਂ ਭਾਂਟਾ ਗਯਾ ਹੈ।
 (vi) ਪ੍ਰਤਿਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਮਨੇ ਦਿਏ ਗਏ ਹੋਂ।
 (vii) ਭਾਗ-I ਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਯਾ 1 ਸੇ 8 ਤਕ ਔਔਕੋਟਿਕ ਟਾਈਪ ਹੋਂ।
 (viii) ਭਾਗ-II ਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਯਾ 9 ਸੇ 13 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਂ। ਇਨਕਾ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਔਰ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖਿਏ।
 (ix) ਭਾਗ-III ਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਯਾ 14 ਸੇ 16 ਲਮਬੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਂ। ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਦੋ ਮੇਂ ਆਨੁਤਰਿਕ ਵਿਕਲਪ ਹੋਂ। ਪਰ ਤੀਨੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਲੁਰੀ ਹੋਂ। ਇਨਕਾ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਔਰ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖਿਏ।

ਭਾਗ-I

1. ਏਕ ਫੰਕਸ਼ਨ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਯਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ : 1
 (ਕ) ਏਕ ਅਵੈਥ ਫੰਕਸ਼ਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। (ਖ) ਵਾਕਯ-ਰਚਨਾ ਗਲਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ।
 (ਗ) ਆਜ਼ਾ ਵੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਥਾ ਇਸਦੀ ਡਮੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

146/A-SS

(3)

2. हम मूवी ऑप्शन के उपयोग से मूवी को सेव कर सकते हैं। 1
3. सही और गलत : i-Ticketing के प्रयोग से केवल ऑन-लाइन रेलवे टिकट बुकिंग होती है। 1
4. LAN का पूरा नाम लिखो। 1
5. ऑडियो/वीडियो क्लिप्स को भिन्न-भिन्न भागों में विभाजन करने के लिए कमाण्ड का उपयोग किया जाता है। 1
6. सही और गलत : sqrt() फंक्शन वर्गमूल पता करने के लिए प्रयोग होता है। 1
7. प्रत्येक स्ट्रिंग की समाप्ति के साथ होनी चाहिए। 1
8. टोपोलोजी में केन्द्रीय नोड शामिल होती है जिससे बाकी नोड्स हर एक मार्ग से जुड़ी होती हैं। 1

भाग-II

9. टूअपर toupper() फंक्शन के बारे में लिखो। 2
10. वर्कस्पेस क्या होती है ? इसके कौन-कौन से रूप होते हैं ? 2
11. रिटर्न स्टेटमेंट कौन-सी भूमिका निभाती है ? 2
12. विण्डोज़ मूवी मेकर में किस प्रकार की फाइलें अपने प्रोजेक्ट में प्रयोग की जा सकती हैं ? 2
13. नेटवर्क हब क्या है ? 2

भाग-III

14. (क) JIT से आप क्या समझते हो ? 2
- (ख) i-Ticketing पर नोट लिखो। 2

अथवा

- सुविधा सेंटर के कोई 5 मुख्य उपयोगों का वर्णन करो। 4
15. (क) ऐरे कैर के बारे में क्या विशेष है ? 3
- (ख) स्ट्रिंग डाटा को मॉनीटर पर प्रदर्शित करने के लिए प्रयोग किये जाने वाले किन्हीं दो फंक्शनों के नाम लिखो। 1
16. इंटरनेट वर्किंग क्या है ? इंटरनेट कौन-सी किस्म का नेटवर्क है ? 3+1=4
- अथवा
- नेटवर्क टोपोलॉजी क्या है ? बस टोपोलॉजी पर नोट लिखो। 2+2=4

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code/paper-code **146/A** in the box provided on the title page of your answer-book.
- (ii) Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialied as soon as you receive it.
- (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) All questions are compulsory.
- (v) Question-paper is divided into three parts i.e. Part-I, II and III.
- (vi) Marks allotted to each question are indicated against it.
- (vii) In Part-I Question No. 1 to 8 are of objective type.

146/A-SS

[Turn over

(4)

(viii) **Part-II** Q. No. 9 to 13 are of short answer type questions. Answer should be clear and to the point.

(ix) In **Part-III** Q. No. 14 to 16 are of long answer type questions. There is internal choice in two questions but all three questions are compulsory. Answer should be clear and to the point.

Part-I

1.	A function with no action :	1
	(a) is an invalid function	
	(b) produces syntax error	
	(c) is allowed and is known as dummy function.	
2.	We can use movie option to save it.	1
3.	True and False : i-Ticketing can only be used for on-line railways booking.	1
4.	Write Full Form of LAN.	1
5.	command is used to divide an audio/video clip into different parts.	1
6.	True and False : sqrt() function is used to find out square root.	1
7.	Every String must end with	1
8.	In topology there is a central node which is connected to all other nodes by a single path.	1

Part-II

9.	Write about toupper() function.	2
10.	What is a workspace ? What are its views ?	2
11.	What role does the return statement plays ?	2
12.	In Windows Movie Maker what type of files can be used in your project ?	2
13.	What is Network Hub ?	2

Part-III

14.	(a) What do you mean by JIT ?	2
	(b) Write note on i-ticketing.	2
	or	
	Describe any five main uses of Suwidha Centre.	4
15.	(a) What is special about the array of char ?	3
	(b) Write name of any two functions used to display string data on monitor.	1
16.	What is internet working ? Internet is of which type network ?	3+1=4
	or	
	What is Network topology ? Write note on BUS topology.	2+2=4